

THƯ SINGAPORE

Võ Tá Hân

Chuyện cờ bạc

Báo chí Singapore vừa đăng tải một tin không mấy vui, đó là việc tổng số thuế thu vào trong quý 1-99 đã giảm đến 22% so với quý 1 năm ngoái. Có gì lạ đâu? Kinh tế khủng hoảng, thu nhập thấp, thuế thu cũng phải giảm đi. Nhưng nhìn kỹ vào số thuế gần 1,5 tỉ USD thu được trong ba tháng đầu năm nay tại đảo quốc ba triệu dân này, điều ngạc nhiên là con số 187 triệu USD tiền thuế từ các hoạt động cờ bạc, xổ số và đánh cá, hầu như không sút giảm mấy so với quý 1 năm ngoái.

Đáng ngạc nhiên hơn nữa là mục thuế này gần như tương đương với số thuế thu từ nhà đất (189 triệu USD), nghĩa là gần như đứng thứ nhì sau thuế thu nhập (793 triệu USD), vượt qua thuế giá trị gia tăng (153 triệu USD) và thuế con niêm (stamp duty, 144 triệu USD). Ở cái xứ nổi tiếng trong sạch, không cờ bạc mà tiền đánh cá và xổ số đã mang lại cho ngân sách quốc gia một số thu lớn như vậy quả cũng lạ. Chính phủ Singapore đã quản lý mặt này ra sao?

Singapore không có sòng bạc, dân cờ bạc đành phải qua các nước láng giềng để sát phạt. Tuy nhiên, trong vòng sáu năm qua, có một hiện tượng là hoạt động du lịch đường biển bỗng phát triển mạnh. Nhiều công ty du lịch tàu biển được thành lập, tổ chức những chuyến du ngoạn trên những du thuyền sang trọng, hành trình kéo dài chỉ vài hôm (thường vào cuối tuần hoặc các dịp lễ) và chỉ quanh quẩn vài cảng nhỏ trong vùng, với giá rất rẻ. Và bạn cũng có thể đoán được chuyện gì xảy ra. Vừa vượt quá 12 dặm cách bờ biển Singapore vào vùng biển quốc tế, các du thuyền này sẽ biến thành... "sòng bạc nổi" khổng lồ. Nhờ đăng ký tại các xứ khác như Bahamas, nên trên du thuyền tha hồ tổ chức đánh bạc một cách "danh chính ngôn thuận".

Sau sòng bạc phải nói đến chuyện cá ngựa. Tại Singapore, chuyện đua ngựa đã có từ thời thuộc địa Anh hơn 150 năm nay. Sau nhiều thay đổi, đến năm 1988, hoạt động này được đặt dưới Cục Cá ngựa của chính phủ (Singapore Totalisator Board), đặc trách quản lý hoạt động của Hội Cá ngựa (Singapore Turf Club). Trên tổng số tiền đánh cá, chính phủ lấy "xâu" 12%, hội giữ 6% và sau khi trừ thuế giá trị gia tăng, số còn lại (81,53%) được dùng để chia cho người thắng cá. Có thể nói rằng Hội Cá ngựa là một trong những tổ chức giàu nhất Singapore.

Ngoài số tiền xâu khổng lồ thu vào mỗi năm, hội còn làm chủ một trường đua 244 mẫu tây tọa lạc tại một vùng đất giá, được mua vào năm 1927 với giá 86 xu/m², nay trị giá đã lên hơn 4.000 lần. Tương cũng nên nhắc thêm rằng theo đúng truyền thống rất ư là Singapore, Hội Cá ngựa cũng đã... đạt tiêu chuẩn ISO 9002 vào tháng 7-1998.

Bên cạnh Hội Cá ngựa, chỉ có một công ty khác ở Singapore có chức năng tổ chức đánh cá và xổ số hợp pháp. Đó là Công ty Xổ số Singapore - Singapore Pools (SP). Công ty này được Bộ Tài chính thành lập cách đây 31 năm và đến năm 1980 thì được cổ phần hóa, tuy nhiên tất cả cổ phần hiện do nhà nước nắm giữ. SP có một nhiệm vụ rất tế nhị là làm sao cho dân Singapore được có cơ hội "cờ bạc chính thức" nhưng đồng thời cũng dùng để họ đi quá trớn.

Năm ngoái với tổng số thu 1,45 tỉ USD, Công ty Xổ số SP được xếp hạng công ty lớn thứ 40 về doanh số tại Singapore.

Riêng về đánh cá đá banh thì đây là một trò chơi mới và Chính phủ Singapore cũng đã dẫn đầu rất nhiều trước khi tung ra. Tất cả bắt đầu từ năm 1994 khi đội bóng đá Singapore lần đầu tiên thắng giải Malaysia Cup. Suốt thời gian 30 năm trước đó kể từ khi tách rời khỏi Malaysia, Singapore đã từng tham dự với tư cách "khách mời", bình đẳng như các bang khác của Malaysia, và dĩ nhiên là... đá thua liên tục.

Tuy nhiên, sau khi Singapore thắng giải, dân Malaysia cảm thấy... hơi buồn, và tìm cách "gây khó khăn". Malaysia đòi Singapore phải trả 50% tiền vé các trận bóng, chỉ trích tuyển thủ Singapore ăn tiền... khiến Singapore bức mình và tự ý rút ra khỏi giải này. Hạn đời vì bị Malaysia cho "nghỉ chơi", Singapore bèn thành lập Liên đoàn Bóng đá nhà nghề (S League) riêng cho mình gồm tám đội bóng địa phương và chính thức hoạt động vào tháng 4-1996.

Với sự thành hình của hoạt động bóng đá địa phương, hoạt động đánh cá "lậu" cũng đồng thời xuất hiện. Chỉ một thời gian sau đó, báo chí loan tin nhiều tổ chức đánh cá lậu bị công an phá vỡ và một số cầu thủ cũng đã bị bắt đưa ra tòa vì tội ăn tiền cá độ... Không cảm đoán được thì đành phải theo vậy. Tháng 3-1999, trò chơi đánh cá bóng đá được chính thức ra đời. Số đội bóng được tăng lên 12 và với 154 trận đấu trong năm nay. Chính phủ dự tính sẽ thu vào 145 triệu USD tiền cá độ, 90% tiền cá độ sẽ được trả về cho người thắng, 2% trả xâu cho chính phủ và sau khi trừ chi phí điều hành, số còn lại sẽ được hoàn cho liên đoàn để giúp tài trợ cho các đội bóng.

Máu đỏ đen trong dân gian, mà đặc biệt là của người Hoa, dường như là một cái tật không thể bỏ được. Tuy nhiên, nếu cảm đoán gắt gao thì thế nào cũng nảy sinh ra những tổ chức cờ bạc lậu cùng nhiều tệ nạn xã hội khác và ngược lại nếu hoàn toàn thả lỏng thì lại cũng tai hại không kém. Mỗi nước có một quan niệm và một cách quản lý. Singapore thì đã quản lý bằng cách cho phép dân có máu mê đỏ đen... chừa đỉnh, lại vừa tìm cách thu lợi để giúp tài trợ cho các công trình công ích. ■